

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 843/2022
14.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Кецмана и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Кецмана - адвоката Милана Мратића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К.бр.28/21 од 24.12.2021. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 180/22 од 24.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.09.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Кецмана - адвоката Милана Мратића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К.бр.28/21 од 24.12.2021. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 180/22 од 24.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зајечару К.бр.28/21 од 24.12.2021. године, између осталих, окривљени Марко Кецман је оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 (шест) година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 03.04.2021. године до упућивања окривљеног на издржавање казне затвора, а најдуже док не истекне време трајања изречене казне. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и то опојне дроге cannabis – марихуана бруто масе 5,43 грама, опојне дроге смоле канабиса „хашиш“ бруто масе 2,64 грама и две исправне вагице за прецизно мерење „...“.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати Вишем јавном тужилаштву у Неготину новчани износ од 81.331,92 динара, Вишем суду у Зајечару новчани износ од 70.776,04 динара и Вишем суду у Неготину новчани износ од 34.232,03 динара, а све у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан и да на име паушала плати Вишем суду у Зајечару новчани износ од 10.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 11Кж1 180/22 од 24.03.2022. године усвојене су жалбе окривљеног Марка Кеџмана и његовог браниоца – адвоката Милана Мратића, па је преиначена пресуда Вишег суда у Зајечару К.бр.28/21 од 24.12.2021. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног Марка Кеџмана због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 5 (пет) година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 03.04.2021. године па надаље, док су у преосталом делу жалбе окривљеног Марка Кеџмана и његовог браниоца одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Марка Кеџмана - адвокат Милан Мратић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати Вишем суду у Зајечару на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног Марка Кеџмана у поднетом захтеву истиче да су у доношењу побијане првостепене и другостепене пресуде учествовале судије које су морале бити изузете. Наиме, у доношењу побијане првостепене пресуде је као председник већа учествовао судија Владан Николић који је претходно као председник кривичног ванпретресног већа донео три решења Вишег суда у Зајечару Кв-129/21, Кв-145/21 и Кв-149/21 којима је одлучивано о продужењу притвора према окривљеном, док је у доношењу побијане другостепене пресуде као члан већа учествовао судија Саша Бошковић који је претходно као председник већа донео решење Апелационог суда у Нишу Кж2-545/21 којим је одлучивано о жалбама окривљеног и браниоца на решење првостепеног суда о продужењу притвора, при чему су судије Владан Николић и Саша Бошковић приликом доношења наведених решења, ценећи испуњеност услова за продужење притвора, утврдили да постоји оправдана сумња да је окривљени извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ. По ставу браниоца формирано предубеђење судија који су одлучивали о притвору против окривљеног и при томе се упустили у оцену оправдане сумње у погледу извршења кривичног дела, а што по браниоцу одговара процесној улози судије приликом потврђивања оптужнице, јесте таквог квалитета да представља околност која нарушава претпоставку непристрасности судија, због чега су у

конкретном случају испуњени услови за обавезно изузеће ових судија сходно члану 37. став 1. тачка 4) ЗКП приликом доношења првостепене и другостепене пресуде.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Неспорна је чињеница да је у образложењима решења Вишег суда у Зајечару Кв-129/21 од 19.11.2021. године, Кв-145/21 од 16.12.2021. године и Кв-149/21 од 17.12.2021. године о продужењу притвора према окривљеном, а у чијем доношењу је између осталих судија учествовао судија Владан Николић као председник кривичног ванпретресног већа, а такође и у образложењу решења Апелационог суда у Нишу 17Кж2-545/21 од 09.09.2021. године којим је одучивано о жалбама окривљеног и браниоца изјављеним на решење првостепеног суда о продужењу притвора, а у чијем доношењу је између осталих судија учествовао судија Саша Бошковић као председник већа, приликом образлагања суда да и даље постоје разлози из члана 211. став 1. тачка 3) ЗКП за продужење притвора према окривљеном, констатовано да постоји „оправдана сумња“ да је окривљени извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ.

Међутим, ово само по себи не значи да су се наведене судије и то у конкретном случају судија Владан Николић и судија Саша Бошковић изјаснили са већим степеном јасноће у погледу кривице окривљеног.

Наиме, приликом претходних одлучивања о продужењу притвора према окривљеном, исти разлози су дати од стране суда и образложени као „основана сумња“, да би у решењима Вишег суда у Зајечару Кв-129/21 од 19.11.2021. године, Кв-145/21 од 16.12.2021. године и Кв-149/21 од 17.12.2021. године и у решењу Апелационог суда у Нишу 17Кж2-545/21 од 09.09.2021. године, без додатног изјашњавања или образлагања исти разлози били означени као „оправдана сумња“. Дакле, поређењем образложења наведених одлука, јасно је видљиво да приликом доношења одлука у означеним решењима судије (поред осталих и судија Владан Николић и судија Саша Бошковић, чије се изузеће у конкретном случају тражи) нису цениле нити образлагале нове чињенице у вези оправдане сумње да је окривљени Марко Кеџман извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ које су потребне за оптужење, већ су цењене околности у вези обележја кривичног дела, али без бављења доказним разлозима и без изјашњења у погледу кривице која би била изван границе испитивања основане сумње.

При томе, иако судије Вишег суда у Зајечару и Апелационог суда у Нишу у образложењима наведених решења о продужењу притвора према окривљеном користе термин „оправдана сумња“, а ово из разлога јер су наведена решења донета након потврђивања оптужнице дана 21.07.2021. године, исти не наводе оцену доказа, нити су судије изразиле висок степен јасноће у погледу кривице окривљеног и то у већој мери од онога што је то неопходно за доношење одлуке о притвору, већ су цењене околности у вези обележја кривичног дела, без бављења при томе доказним разлозима.

Сходно напред изнетом, може се констатовати да постоји само језичка разлика термина „оправдана сумња“ и „основана сумња“, али да су наведена решења у својим образложењима иста и да у означеним решењима Вишег суда у Зајечару и Апелационог суда у Нишу у којима се користи термин „оправдана сумња“ нема оцене доказа, нити су судија Владан Николић и судија Саша Бошковић, чије се изузеће тражи, изразиле висок степен јасноће у погледу кривице окривљеног и то у већој мери него што је то неопходно за доношење одлуке о притвору, а из којих разлога су по налажењу Врховног касационог суда неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП .

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Кецмана - адвоката Милана Мратића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За председника већа-судија
Дубравка Дамјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић